

Återkoppling samverkan om förebyggande insatser för att skapa bättre förutsättningar för barn och unga

Hälso- och sjukvård i samverkan

(Dragning för Beredningen för hållbar
utveckling, 2024-08-29)

Uppdrag från BHU 2023-12-12

Beredningen ger förvaltningen i uppdrag att kartlägga samverkansstrukturer mellan VGR, kommunerna och kommunalförbunden där vi arbetar med förebyggande insatser i syfte för att skapa bättre förutsättningar för barn och unga

Utgångspunkter för samverkan hälso- och Sjukvård

- Överenskommelse som fastslår samverkan för tidiga insatser
- Två handlingsplaner som ligger till grund för bl.a.
 - Kompetensutvecklingsinsatser och föräldrastödsprogram
 - Utveckling av verksamheter i samverkan
- Inriktningsdokument för verksamheter i samverkan
- Samverkansavtal folkhälsa med samtliga kommuner

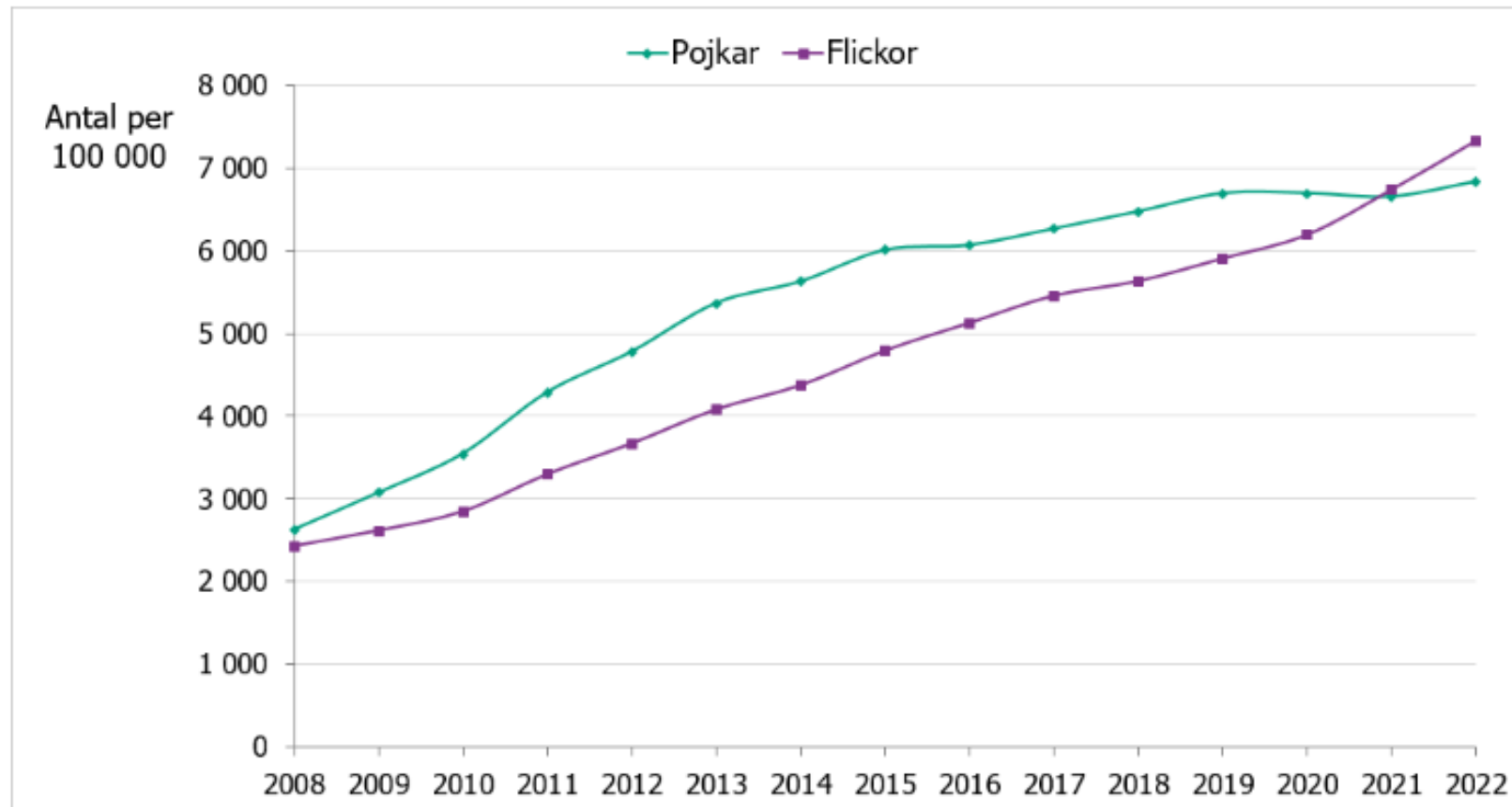
Verksamheter i samverkan

- Familjecentraler
- Ungdomsmottagningar
- Mini-Marior

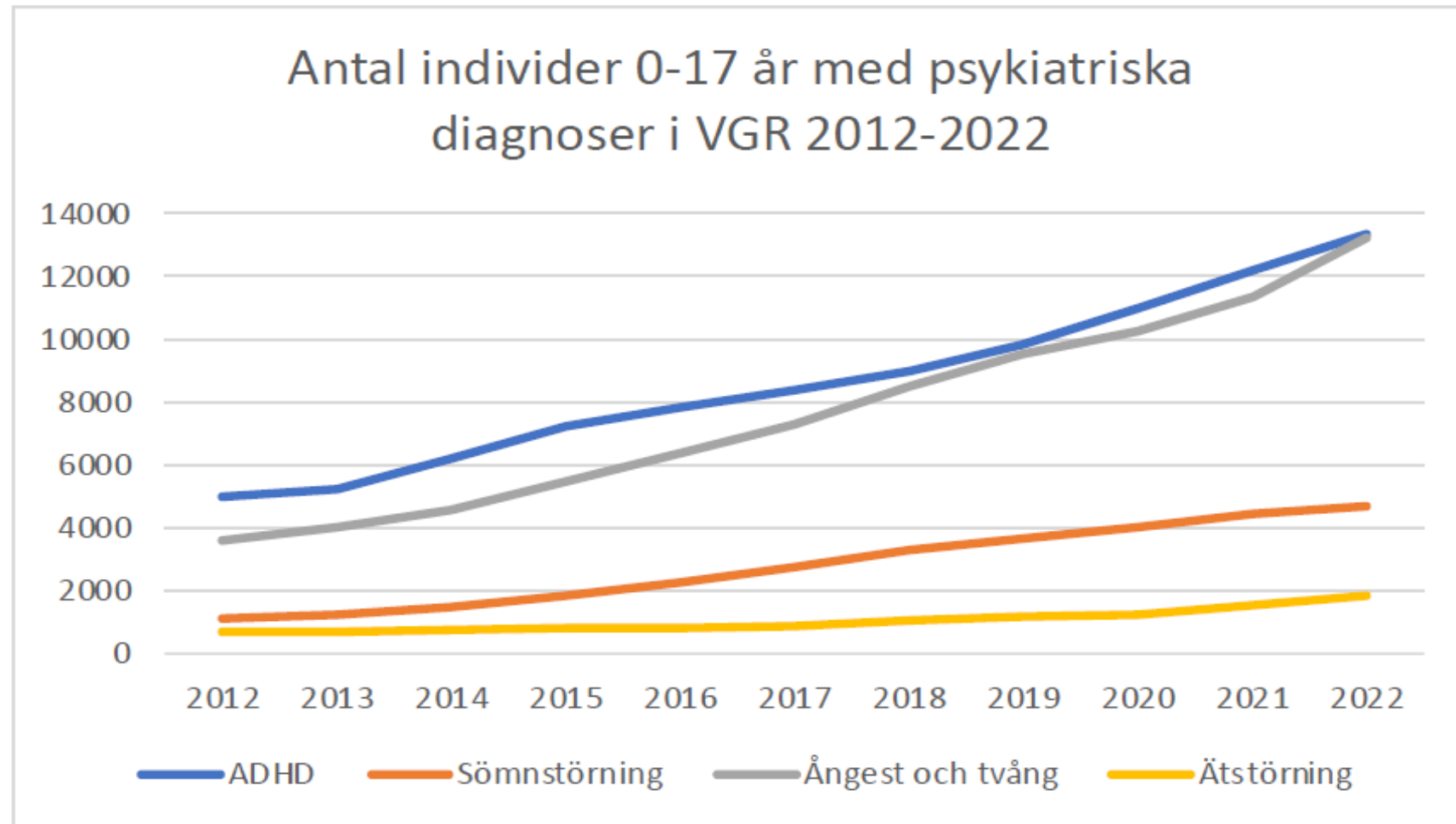

Nationella siffror över behov av vård

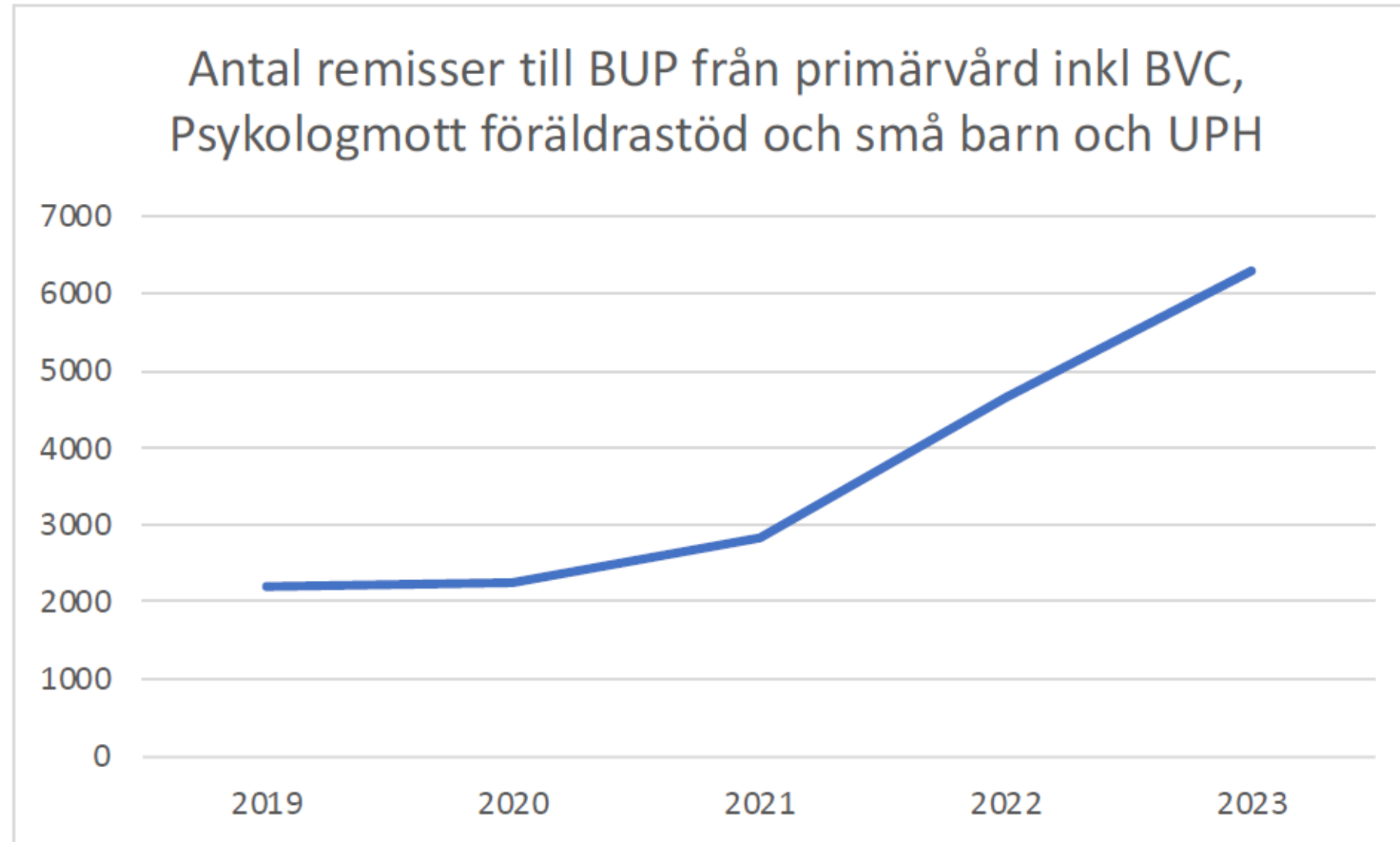
Figur 15. Antal pojkar och flickor per 100 000 invånare i åldern 10–17 år som har vårdats inom psykiatrisk verksamhet (öppen- och slutenvård), 2008–2022.

Antal individer 0-17 år med psykiatriska diagnoser i VGR 2012-2022 (Vega)

Remisser från primärvård till BUP (Vega)

Hälso- och sjukvård

Särskilda insatser

- Erbjuder specialiserad vård där bland annat barn- och ungdomspsykiatri, barn- och ungdomsmedicin m.fl. berörs.
- Särskilda insatser för unga som är i särskild risk, ex. placerade barns hälsa eller barn med komplexa behov

Riktade främjande/lågtröskel

- Tillgängliga verksamheter från utökade hembesök i de tidiga åren till ungdomsmottagningar, Mini Maria och liknande.
- Arbete sker också för att på olika sätt stärka primärvårdens (vårdcentralernas) arbetet med ungas psykiska hälsa.

Basuppdrag – generella insatser

- Brett basuppdrag som riktar sig till alla: MVC/BVC (familjecentraler) tillsammans med folktandvården.
- Förutsättning att identifiera familjer med behov av särskilt/samlat stöd.

Familjer och de första åren

- Psykologmottagningar föräldraskap och små barn

- Utökade hembesök
- Föräldrastöd

- Stöd och insatser för familjen via MVC/BVC och familjecentraler
- Folktandvården
- Läsfrämjande insatser

Barn

- Barn- och ungdomsmedicin
- Habilitering och hälsa

- Finansiering av utvecklingsprojekt med fokus barn och unga

- Folktandvården
- Kraftsamling fullföljda studier
- Stöd till verksamheter som arbetar med barn och unga

Barn och tonåringar

- Barn- och ungdomspsykiatri
- Samverkan kring placerade barns hälsa

- Ungdomars psykiska hälsa i primärvården
- Ungdomsmottagningar
- Mini Maria för unga med beroendeproblematik

- Folkhögskolor och studieförbund
- Naturbruksskolor
- Stöd till idrotts-, kultur- och ungdomsorg.
- Studiemotiverande insatser

Indikerat stöd
Individnivå

Selektivt stöd
Gruppenivå

Universellt stöd
Samhällsnivå

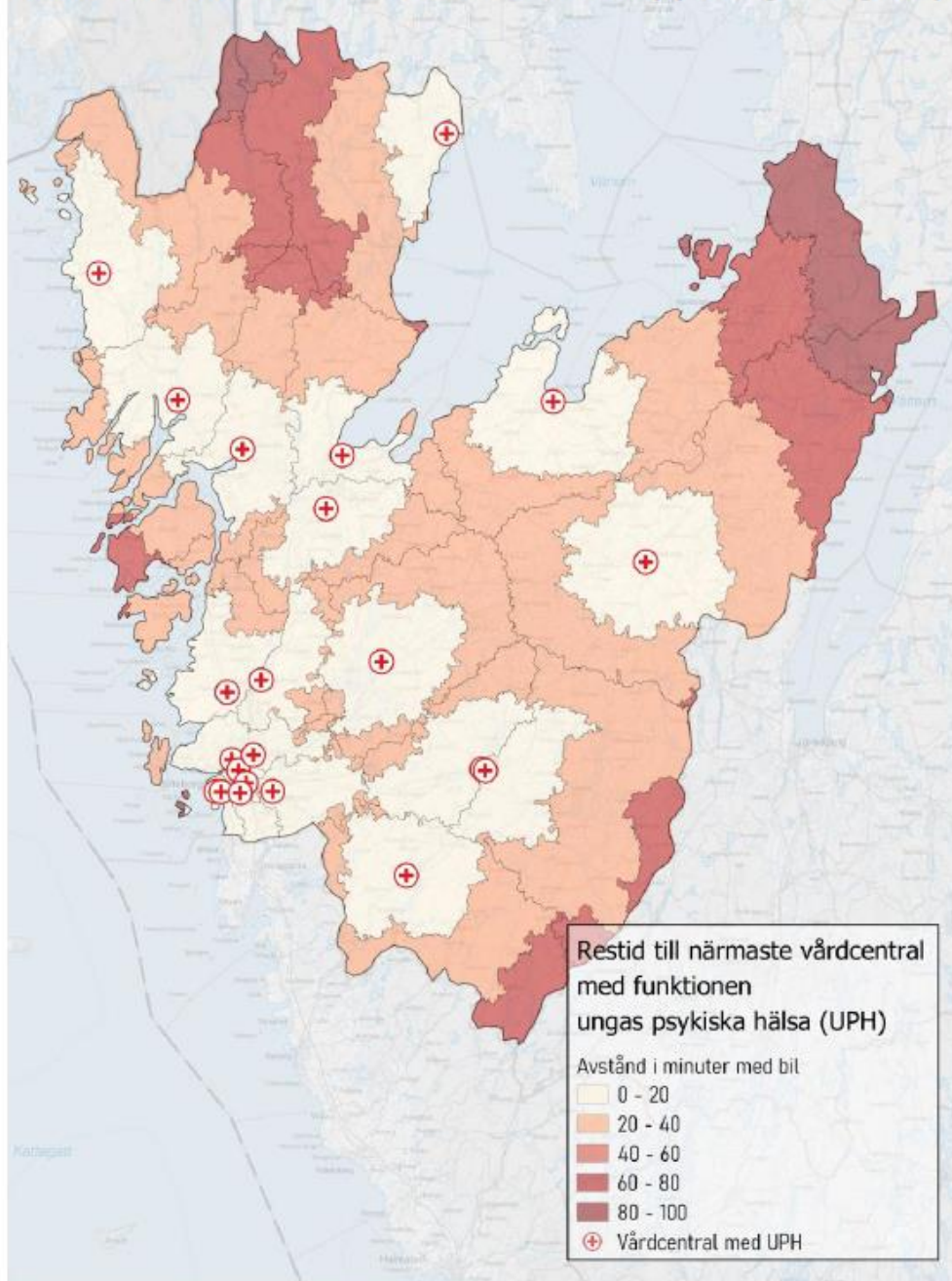
Nästa steg

- Under BHU:
 - Pågående översyn av den regionala utvecklingsstrategi inklusive kraftsamlingen fullföljda studier
- Under SRO:
 - Omstart för arbetet med ett hälso- och sjukvårdsavtal
 - Nya konstellationer för arbetet med psykisk hälsa och aktuella uppdrag om samverkansmodeller

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

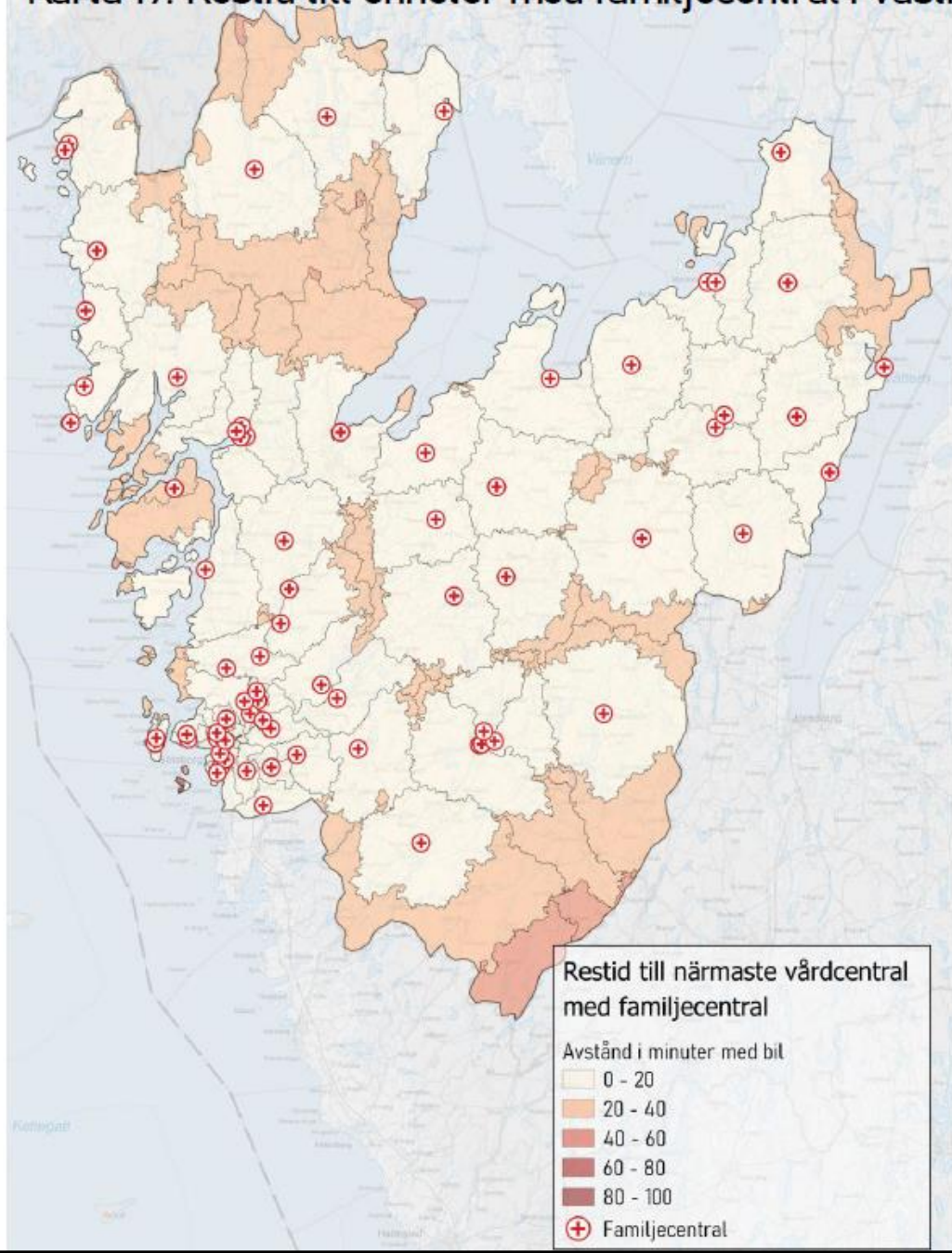
Karta 15. Restid till enheter med uppdrag "ungas psykiska hälsa" i Västra Götaland

Ungas psykiska hälsa

- Ytorna i skiftande röd färg representerar restid med bil i ett 20-minutersintervall.
- De ljusaste ytorna representerar de ytor med kortare restid, och de mörkaste representerar de ytor med längre restid.

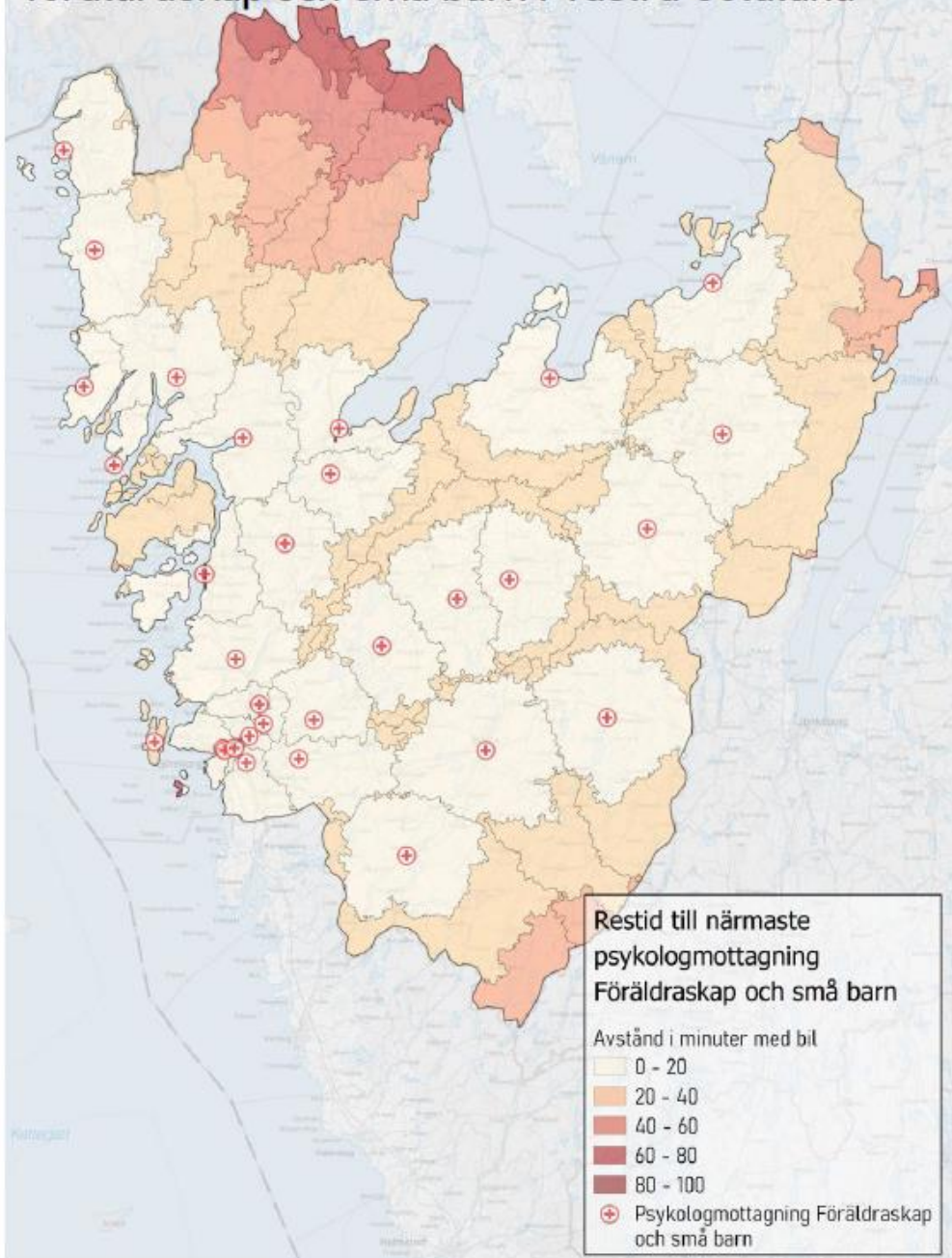
Karta 19. Restid till enheter med familjecentral i Västra Götaland

Familjecentraler

- Ytorna i skiftande röd färg representerar restid med bil i ett 20-minutersintervall.
- De ljusaste ytorna representerar de ytor med kortare restid, och de mörkaste representerar de ytor med längre restid.

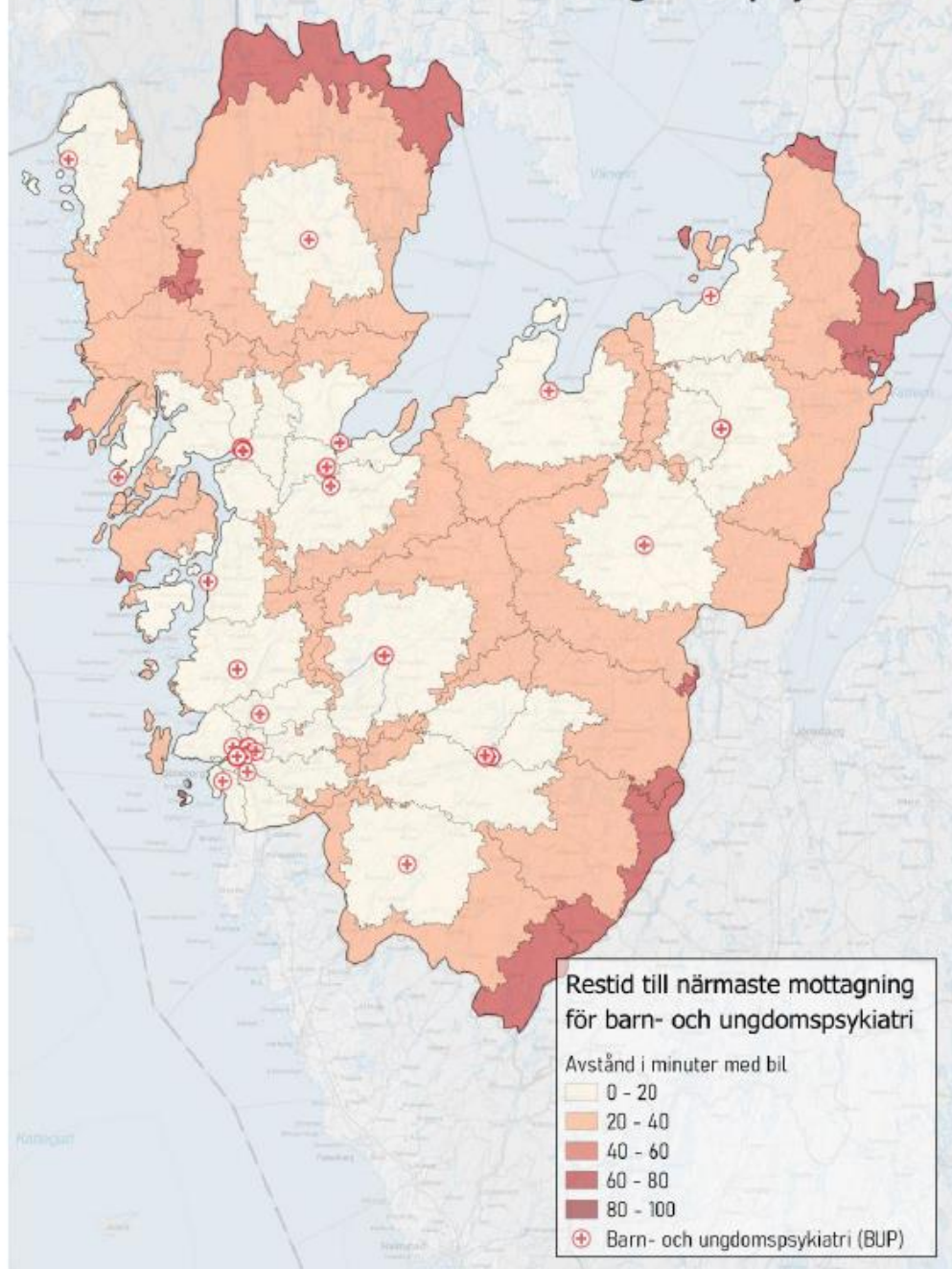
Karta 23. Restid till enheter med psykologmottagning föräldraskap och små barn i Västra Götaland

Psykologmottagning föräldraskap och små barn

- Ytorna i skiftande röd färg representerar restid med bil i ett 20-minutersintervall.
- De ljusaste ytorna representerar de ytor med kortare restid, och de mörkaste representerar de ytor med längre restid.

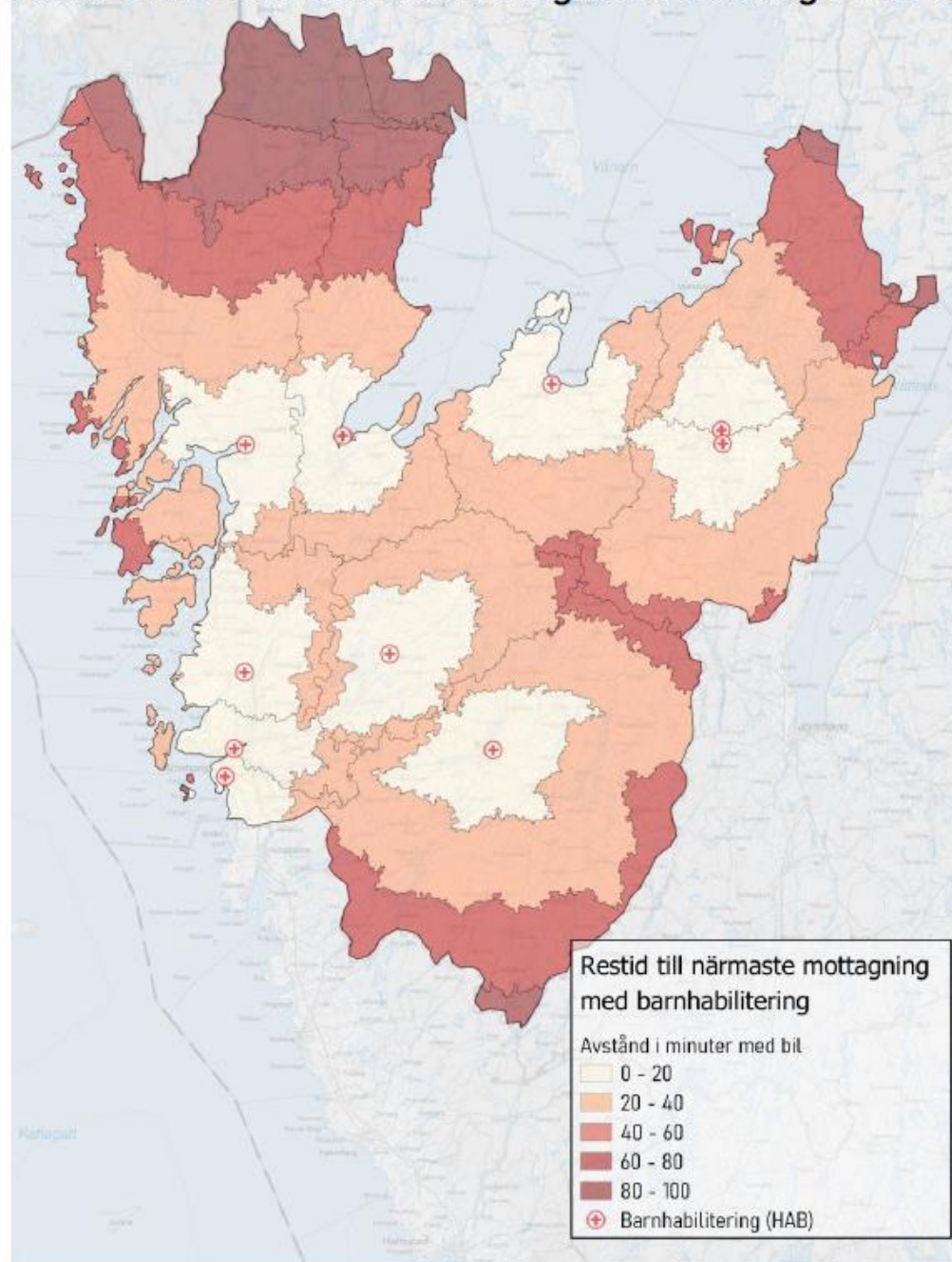
Karta 27. Restid till barn- och ungdomspsykiatri i Västra Götaland

Barn- och ungdomspsykiatri

- Ytorna i skiftande röd färg representerar restid med bil i ett 20-minutersintervall.
- De ljusaste ytorna representerar de ytor med kortare restid, och de mörkaste representerar de ytor med längre restid.

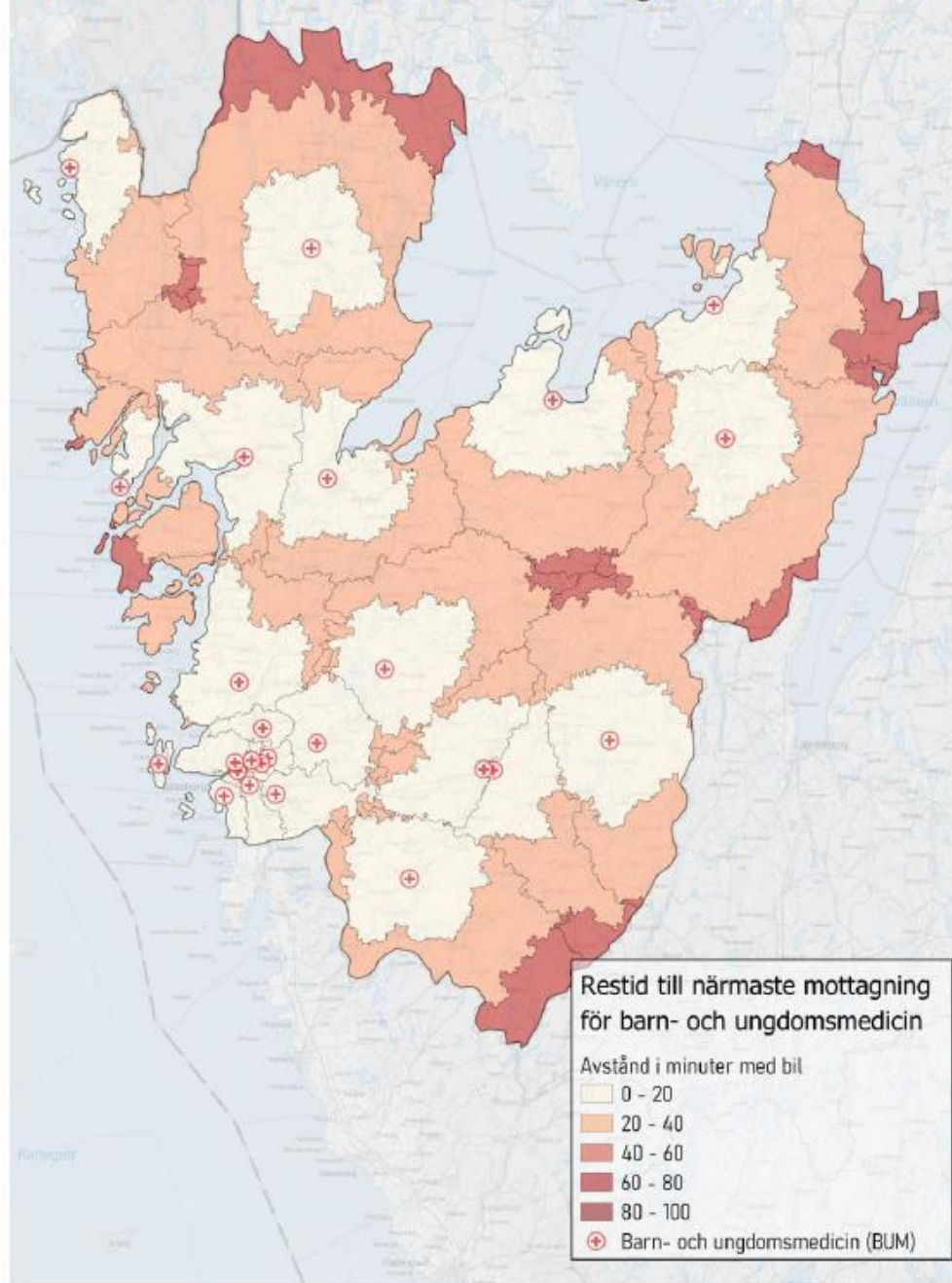
Karta 34. Restid till Habilitering barn och ungdom i Västra Götaland

Habilitering barn och ungdom

- Ytorna i skiftande röd färg representerar restid med bil i ett 20-minutersintervall.
- De ljusaste ytorna representerar de ytor med kortare restid, och de mörkaste representerar de ytor med längre restid.

Karta 30. Restid till barn- och ungdomsmedicin i Västra Götaland

Barn- och ungdomsmedicin

- Ytorna i skiftande röd färg representerar restid med bil i ett 20-minutersintervall.
- De ljusaste ytorna representerar de ytor med kortare restid, och de mörkaste representerar de ytor med längre restid.

Regional statistik om BUP mm

- Det finns tillgängliga PowerBI-rapporter som ger ett mer fördjupat underlag om tillgängligheten till BUP (från 2021 och framåt), samt utvecklingen inom olika diagnosmönster:
 - BUP och En väg in ([länk](#))
 - Diagnosmönster i Västra Götaland ([länk](#))

Pilotprojekt för unga som vårdas vid Statens institutionsstyrelse (SiS) 2021-2024

Integrerad vård

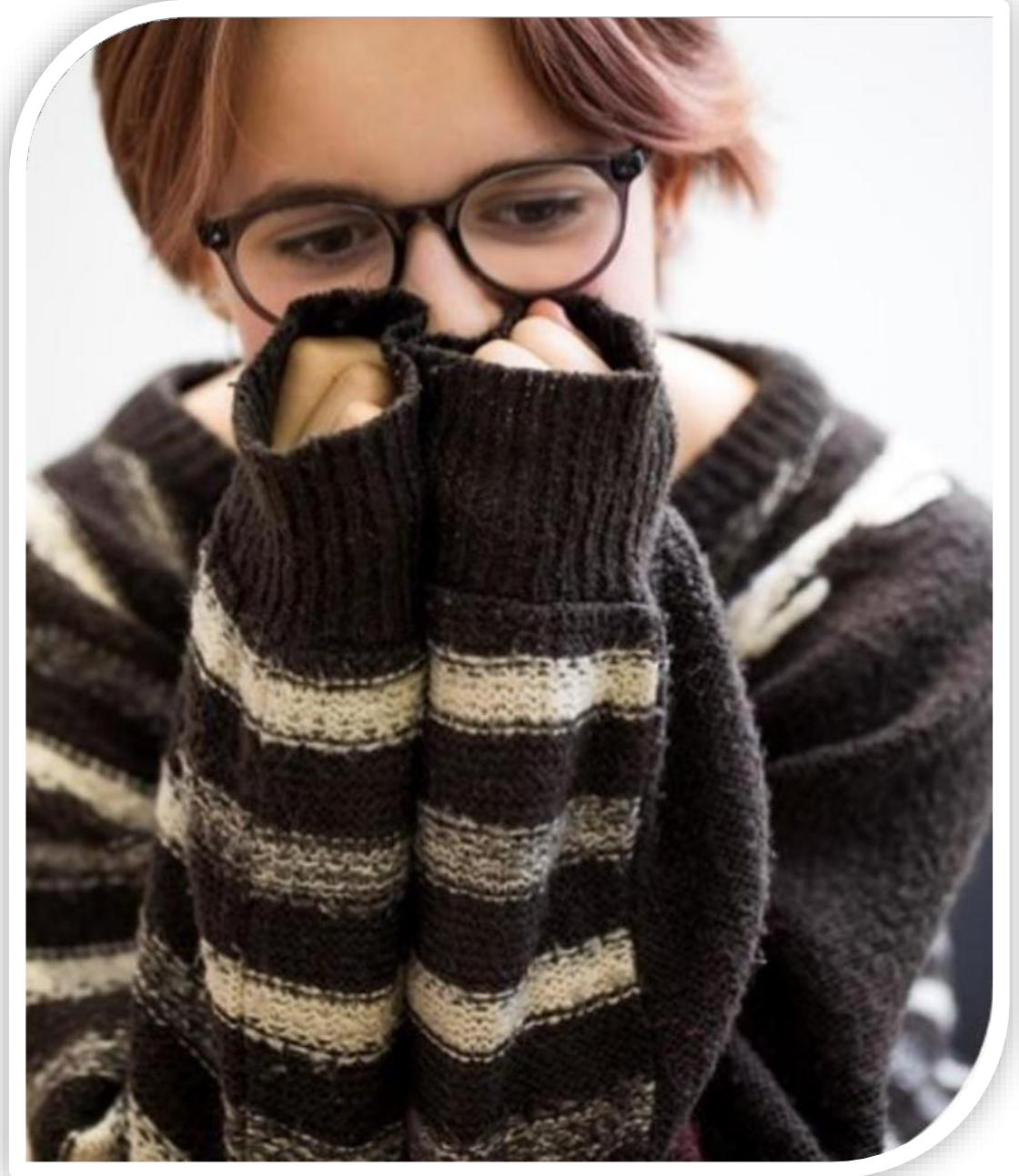
Bakgrund

- Västra Götalandsregionen blev i juni 2020 beviljade statsbidrag för att genomföra ett pilotprojekt inom integrerad vård.
- Projektet riktar sig mot barn som vårdas vid Statens Institutionsstyrelse (SiS) med stöd i lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), och som även har stora behov av psykiatrisk vård.
- Projektet pågår till och med december 2024.

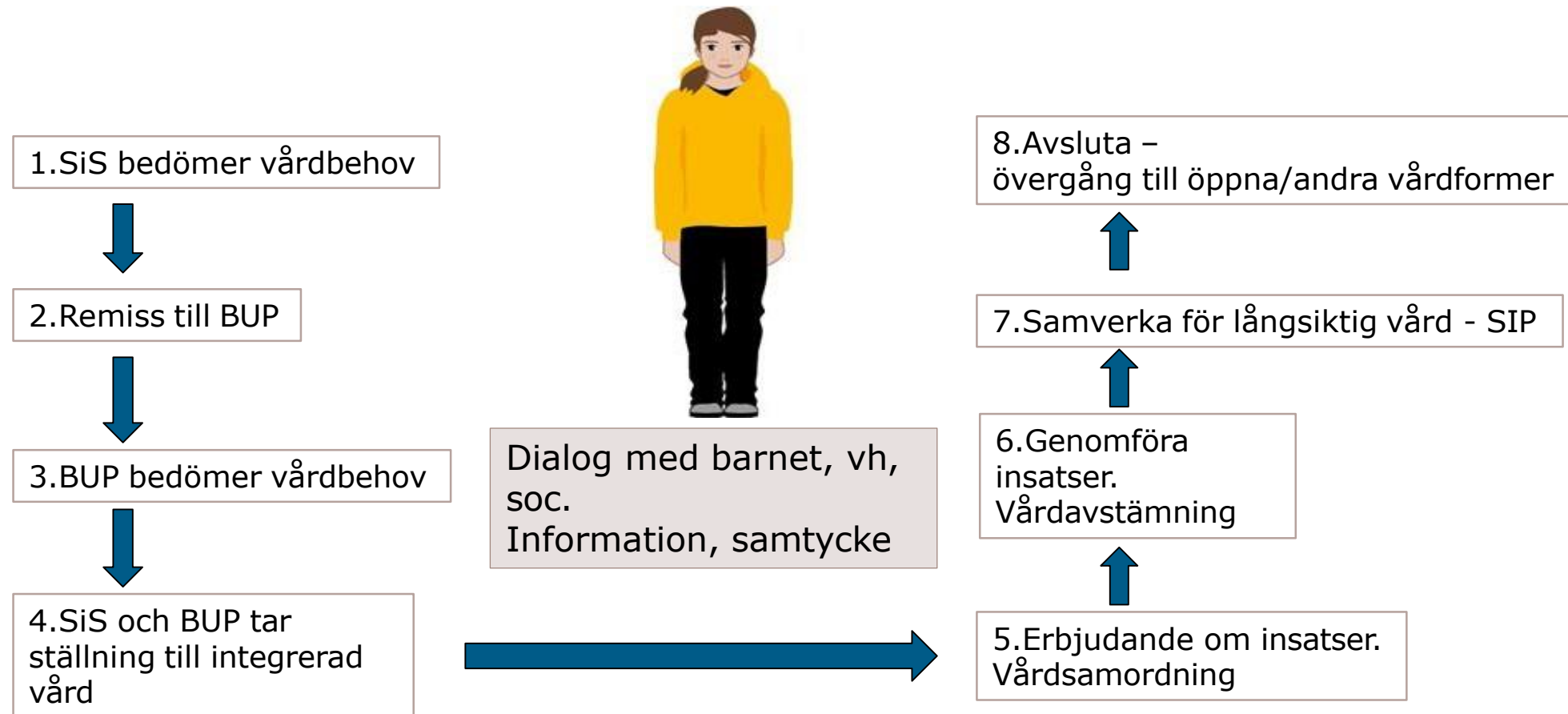

Nationellt: Syfte

- Det övergripande långsiktiga målet med pilotprojektet är att det ska finnas samlade vårdinsatser av god kvalitet tillgängliga för barn och unga som vårdas i SiS särskilda ungdomshem med stora psykiatriska vårdbehov.
- Delmålet är att integrerad vård skapar förutsättningar för att utveckla kunskap om vilken typ av vård som motsvarar de samlade behoven för den aktuella målgruppen.
- Vården inleds på ungdomshemmen, men syftar långsiktigt till utslussning mot andra vård- och boendeformer på eller närmre barnets hemort.

Processen för Integrerad vård

Kriterier för inkludering i projektet

Socialstyrelsen har angett ett antal kriterier för vilka barn och unga som kan inkluderas i projektet:

- Barnet är under 18 år och vårdas enligt LVU inom Statens särskilda ungdomshem (SiS).
- Barnet har hälso- och sjukvårdsbehov som kräver nära och kontinuerliga kontakter med barn- och ungdomspsykiatri för utredning, bedömning och eventuellt påbörjande av behandling under placeringen i det särskilda ungdomshemmet.

Kriterier för inkludering i projektet forts.

- Då barnets behov inte kan tillgodoses av det ordinarie vårdutbudet inom primärvården eller barn- och ungdomspsykiatri aktualiseras det för teamet för integrerad vård som har kompetens för att samtidigt arbeta med de olika vårdbehoven.
- Det finns goda förutsättningar för samverkan om långsiktiga lösningar för att tillgodose barnets behov av stöd och vård.
- Det finns, eller går att få, det samtycke som krävs för hälso- och sjukvård.
- Det är i övrigt lämpligt att ge barnet integrerad vård i det särskilda ungdomshemmet.

Integrerad vård: Team BUP

- Ett mobilt team från BUP erbjuder barnpsykiatrisk vård till barn (10 platser) på fem olika SiS ungdomshem.
- Mobilt team BUP består av en socionom/koordinator, en psykolog och två x 50% specialistläkare i barn- och ungdomspsykiatri.
- Vid inkludering av ett barn i pilotprojektet övergår det psykiatriska vårdansvaret till BUP.
- Koordinator säkerställer att samordnad individuell plan (SIP) initieras, koordinerar samarbete med berörda aktörer samt följer upp att hälsoundersökning erbjuds.

Västra Götalandsregionen: Syfte

- VGR:s övergripande syfte är kopplat till det nationella syftet vilket innebär: *att ungdomar, inskrivna på SIS ungdomshem i VGR, tidigt och strukturerat utifrån individuella behov och i samverkan, får de insatser från hälso-och sjukvården som de har rätt till.*
- Om andra vårdbehov utöver barnpsykiatriska identifieras ansvarar Mobilt team BUP för att samverka med aktuella vårdgivare inom regionen. Exempelvis habilitering, BUM, rättspsykiatri och beroende.

Integrerad vård: SiS team

- SiS har två vårdsamordnare som täcker SIS institutioner placerade i VGR.
- Vårdsamordnarna står i nära kontakt med institutionsteamerna och har en nyckelroll när barn blir aktuella för remiss till integrerad vård. I det inledande arbetet kommer vårdsamordnaren att upprätta en samverkansstruktur runt de barn som inkluderas i vården.
- Varje institutions team består av minst sjuksköterska, psykolog och behandlingssekreterare. Även specialpedagog, behandlingspedagog och chef kan ingå om så behövs.
- Teamets sammansättning säkerställer att barnets behov kan belysas ur ett socialt, psykologiskt och somatiskt/medicinskt perspektiv.

SIS-institutioner inom VGR:s sjukhusförvaltningar

NU-sjukvården

SiS Ljungbacken i Uddevalla

SiS Brättegården i
Vänersborg

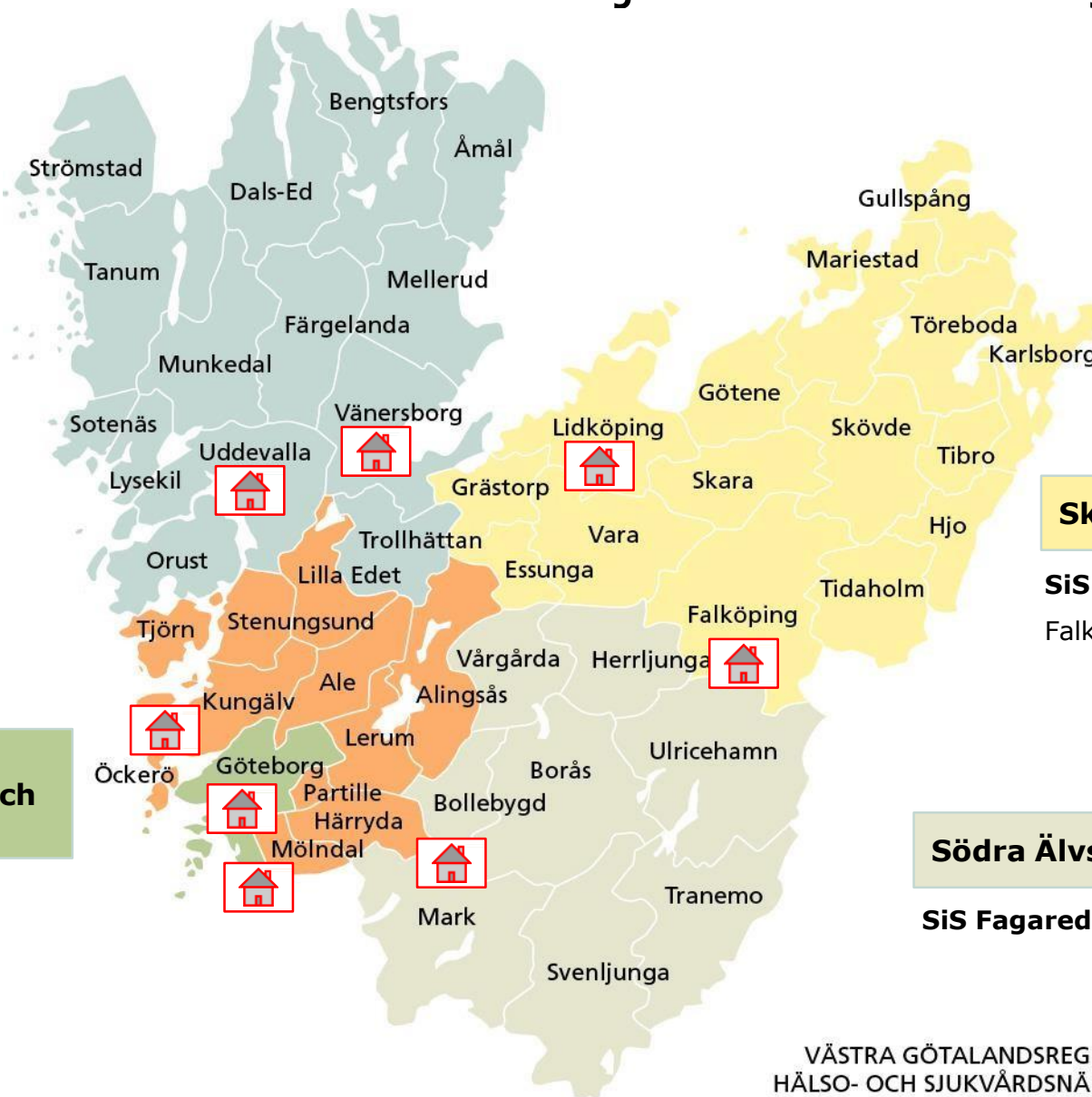
Sjukhusen i Väster

SiS Nereby i Kungälv

Sahlgrenska Universitetssjukhuset och Sjukhusen i Väster

SiS Nereby i Bergsjön

SiS Fagared i Lindome

Skaraborgs sjukhus

SiS Margretelund i Lidköping och
Falköping

Södra Älvsborgs sjukhus

SiS Fagared i Öxnevalla

Uppföljning av projektet: innehåll och syfte

- Projektet är ett pilotarbete som innebär att endast deltagande institutioner får tillgång till insatserna under projekttiden. Om projektet bedöms ge förbättrad och effektiv vård för målgruppen, kan de nya kunskaperna i framtiden komma fler barn och unga till nytta.
- Syftet är att beskriva, analysera och utvärdera förberedelser, uppstart, genomförande och resultat, samt tillvaratagna erfarenheter i de pilotverksamheter som ingår i projektet.
- Lumells ansvarar för utvärdering av projektet och utgår ifrån 11 kvalitetsindikatorer. Dessa ska bedöma hur den integrerade vårdformen har bidragit till arbetet med utredning, vård och till sist utslussning till andra vårdformer för de barn och unga som varit inkluderade.
- Efter utvärdering av projektet kommer Socialstyrelsen att ge förslag till regeringen om vårdformen skulle kunna fortsätta bedrivas i ordinarie vård.
- En nationell forskningsstudie pågår parallellt med projektet där ansökan om etisk prövning nyligen är inskickad. Ansvarig för forskningsstudien är Socialstyrelsen.

